

Az Újság

politikai, társadalmi, közgazdasági és irodalmi napilap

Szerkesztő:
MEZEY ANDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SALONTA—NAGYSZALONTA, PIATA UNIRII
(TOLDI-TÉR) 13. sz.

Szerkesztésért felelős:
GAÁL SÁNDOR

Erdély tartományi igazgatója betiltotta a magyar nyelv használatát

**Csak román nyelven tárgyalhatnak
a városi tanácsosok**

Nagyváradról jelentik: Dobruscu Aurél kolozsvári tartományigazgató szerdán egy rendeletet bocsátott ki, amely a kisebbségeknek súlyos sérelmét foglalja magában. A tartományi igazgató rendelet az összes prefektusokhoz megküldötte, de a sajtóval is közölte, demonstrálni akarván azt, hogy a szokatlan intézkedés a nagy nyilvánosság színe van szánva.

A rendelet megállapítja, hogy nincs még olyan törvény, amely a városi tanácsok, delegációk és községi tanácsok gyűléseiben megengedné a kisebbségi nyelvek használatát, ebből tehát az következik, hogy a jövőben ezeknek a testületeknek a tanácskozásai csak román nyelven tarthatók.

Következésképpen semmiféle indokolás mellett nem engedhető meg, hogy az állam hivatalos nyelvén kívül más nyelven nyilatkozatok hangozzanak el, a bizottsági tagok felvilágosítást kérjenek, vagy adjanak, az ülésekről jegyzőkönyveket vegyenek fel. Abban az esetben, ha a jelenek közül egyesek nem vették figyelembe a rendelkezéseket, a tanácsstagok nyilatkozatai meg nem történtek tekintendők és azok nem foglalhatók jegyzőkönyvbe.

A kisebbségi nyelvek használata ellen kiadott rendelkezés érthető nagy konsternációt keltett a kisebbségek körében. Dobruscu igazgató, mikor a sajtó képviselői hozzáfordultak felvilágosításért, kitért a választásról.

és azt a megjegyzést tette, hogy a kisebbségi nyelv használatát a kisebbségi törvény fogja rendezni, s addig, míg ez a törvény nincs meg, nem adhatott ki más természetű rendeletet.

A rendeletnek, amely törvényes rendelkezésbe ütközik, komoly következményei várhatók.

Parasztpárti polgári politikust választottak Lettország elnökévé

Riga, április 10. A lett parlament tegnap választotta meg az új államfőt. Elnökké a polgári pártok 55 szavazatával Kweesis parasztpárti politikust, a parlament helyettes elnökét választották meg, míg ellenjelöltje, a szociáldemokrata Calnin, a parlament elnöke csak 35 szavazatot kapott.

A rendeletnek, amely törvényes rendelkezésbe ütközik, komoly következményei várhatók.

Fordulat állott be a váradi uti autókatasztrófa ügyében

Letartóztatta a rendőség a soffőrt és beszállította a váradi ügyészségre

Megírtuk, hogy egy aradi teherautó tegnapelőtt este elütötte Pop György maderási lakos Váradi-uton álló parasztszekerét és az egyik lovat súlyosan megsebesítette. Ebben az ügyben szenzációs fordulat állott be.

A rendőség tegnap éjjel súlyos gyanúkok alapján őrizetbe vette Gulyás Sándort, a teherautó vezetőjét.

A későbbi nyomozás során ugyanis megállapítást

nyert, hogy a soffőr a kanyarulatnál meg nem engedett sebességgel vezette a hatalmas teherautót.

A gyanúsított soffőrt beszállították a váradi ügyészség fogházába.

Megkontestálták

a szalontai közigazgatási tanácsválasztást

Ma délelőtt a szalontai polgármesteri hivatal írásban közölte a március 16-ikán megválasztott községi tanácsosokkal, hogy a biharmegyei prefektúra 4204—930 rendelete szerint a szalontai közigazgatási tanácsválasztást megkontestálták és ameddig le nem tárgyalják a

kontestációt, addig a régi tanácsosok intézik a város ügyeit. A választás megkontestálása város-szerű konsternációt keltett.

A választás megkontestálása város-szerű konsternációt keltett.

Műsoros estélyt rendeznek húsvét másodnapján a református ifjak a Redutban

Húsvét másodnapján este 9 órai kezdettel a református ifjak magas színvonalu műsoros estét rendeznek a Redut termében. A rendezőség lázas szorgalommal irányítja az előkészületeket. Színre kerülnek „A biróné” falusi idill egy felvonásban és a „Tiszavirág” énekes népszínmű egy felvonásban. Az előadáson a legjobb műkedvelők szerepelnek. A szereplők szakszerű tanításáért K. Komor Emma külön elismerést érdemel.

Minden bizonnyal frenetikus siker fogja koronázni ezt a műsoros estélyt.

Grandiózus műsoros előadás lesz az Ipartestületben

Kellemes szórakozásban lesz része a szalontai közönségnek, e hó 21-én húsvét másodnapján az Ipartestületben. Az Ipartestület vigalmi bizottsága ugyanis egy frappáns műsoros előadást rendez. Előadják a „Hattyu lovag” operettet. A rendezőség mindent elkövet a közönség kényelméért és az estély sikerének érdekében. Óriási érdeklődés közepette folynak az előadásra az előkészületek.

Harisnyák

gyárilerakata! — Férfikalapok, nyakkendők, női kalapmodellek, gyermek zoknik, bőrretikülök, leszállított árban lesznek húsvétig kiárusítva **Rubinné Minerva-áruháza**.

Román terménylőzsde hivatalos jelentése

Buza 450—550, rozs 340, árpa 300, zab 240, tengeri 310—350, bab 800, köles 370, lencse 1000, búkköny 320, vadrepce 320.

Értesítés

Értesitem Szalonta és vidéke n. b. hölgyközönségét, hogy

nőruha szalonomat

Kálvin-ucca 1. szám alá (id. Hadházi Kálmán ügyvéd házába) helyeztem át. — Ugyanitt a legmodernebb rajz és szabás tanítás. Szabászati szakiskolai módszer szerint; varnitudók részére is. Kérem a n. b. hölgyközönség további szíves pártfogását. Tisztelettel:

Borbély Rózsika

Bud kereskedelmügyi miniszter olasz cikke, a magyar-olasz gazdasági kapcsolatról

Róma, április 10.

Az itteni Tribuna és a milánói Ambrosiano az első oldalon közlik Bud János kereskedelmügyi miniszter cikkét Magyarország gazdasági helyzetéről és az olasz-magyar kereskedelmi és gazdasági kapcsolatokról.

Bud miniszter hosszasan foglalkozik a magyar külkereskedelmi

mérleg javulásával és kifejti ennek okait is. A magyar állam költségvetési egyensúlyát sikerült biztosítani és a pengő stabilitását elérni, úgyhogy a külföldi tőke teljes biztonsággal jöhet Magyarországra. Az olasz-magyar kereskedelmi kapcsolatok öröndetesen fejlődnek és Bud miniszter annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a jö-

vőben még jobban elmélyítik a két ország hagyományos barátságát.

A cikk kapcsán közölt kommentárban az olasz lapok megjárogják, hogy Bud János a közgazdasági kérdések európai hírű szakértője, Olaszország őszinte barátja, aki legközelebb a milánói nemzetközi vásáron fogja képviselni Magyarországot.

Fogadásból a Dunába ugrott a Margithidról egy pesti filmszínésznő

Budapestről jelentik: A főkapitányságról ma detektívek mentek Pachofer Hella filmszínésznő lakására, hogy kihallgassák a tegnapi előtti öngyilkosság részleteiről. A filmszínésznő a detektíveknek is azt mondotta, hogy

nem öngyilkossági szándékból ugrott a Dunába,

hanem fogadásból.

Ezért ezer pengőt kapott, amire annál inkább nagy szüksége volt, mert panziószobáját már hosszú idő óta nem tudta kifizetni. Azt is elmondotta, hogy már reklámszempontról is jól jött neki ez az öngyilkossági kísérlet.

A főkapitányságon úgy határoztak, hogy kihallgatják azt a főbirtokost is, akivel a filmszínésznő fogadást kötött, noha Pachofer Hella szerint a földbirtokos nem vette komolyan az ő elhatározását, azt hitte, hogy csak tréfál. Ugy filmszínésznő, mint a földbirtokos ellen eljárást indít az ügyben.

Szmrecsányi magyar képviselő a bukaresti parlamentben

Bukarestből jelentik: A kamara ma délutáni ülésén megjelent a folyósón a magyar parlamentnek egy ismertebb tagja Szmrecsányi György képviselő, akit Maniu miniszterelnök és Vaida belügyminiszter fogadtak a képviselőház el-

nöki szobájában. Az újságírók kérdésére Szmrecsányi kijelentette, hogy részint magánügyben, részint pedig bizonyos kereskedelmi konvenciók megkötésére vonatkozólag folytatott tárgyalásokat a miniszterelnökkel.

Szőlővesszők!

Elsőrangú minőségű „ERMELLÉKI” szőlővesszők érkeztek

Kágyi Szabó István

bihardiószegi szőlőtelepéről. — Mindazok, kik venni szándékoznak az árut megtekinthetik a

Nagyszalontai Takarékpénztár udvarán ahol a vesszők azonnal át is vehetők.

Kitűnő minőségű húsvéti (kóser sel peszach) borok kaphatók az Ellmann r.t.-nál

A ref. leányok szini előadása

A református leányok a jövő héten egy nagyszabású előadásra készülnek. Dr. Makkai Sándor erdélyi református püspök és kiváló író, Szalontán még ismeretlen, páratlan éreklenségű 3 felvonásos érdekes mesejátékát szándékoznak előadni. Az előkészületek és próbák folynak az ügyes és nagy számú szereplő leányok között és az egész Erdélyben mindenütt nagy sikert ért el a darab ismertetésére lapunk hasábjain legközelebb sor keritünk.

Apróhirdetések

Egy jó karban levő fedeles gyermekmecske eladó. Arany-ucca 47.

Egy erős bicikli eladó, Kisfaludy-ucca 27.

Váradi-ut 44. sz. alatt 2 üzlethelyiség lakással együtt azonnal kiadó. Értekezni ugyanott.

Kiadó és azonnal elfoglalható Bocskai-ucca 11. szám alatt 2 szobás lakás egyéb mellékhelyiségekkel együtt.

Biköltözés miatt sürgősen eladó!!!

1 börgarnitúra, 2 ingaóra, 1 gyermek vaságy, 1 nagy szabóasztal, 1 hegedű, 1 fűrnőkád, 1 háromlángos rádiókészülék. — Értekezni Aradi-ut 24.

Istentisztelet.

váradi uti izr. templomban
péntek esti istentisztelet
7 órakor kezdődik. Holnap,
szombat, a kivételesen egybe-
teggeli — s délelőtti isten-
telet reggel egy n e g y e d
t o r veszik kszdetüket. Szom-
bate pedig az ünnepköszöntő
zsi istentisztelet ideje három-
d 8 óra.

Tarakanova

cegnő -- Trón
és szerelem

Weisz Ica

vt másodnapján d. u. rendezi
bbakolon műsoros jelmezes
bálját, melyre a szülőket és
ödöket tisztelettel meghívja.

Sanitar al Oraşului Salonta.
5—1930.

Publicaţiune

aduce la cunoştinţă publică,
ziua de 15 Aprilie 1930. ora
m. se ţine oculată la faţa
ui pentru acordarea autoriza-
re pentru infiintarea şi deschide-
nei măcelării in comuna Sa-
strada Brătianu No. 21. pro-
tea Dlui. Oláh Alexandru.

ci cei interesaţi sunt chemaţi
reprezenta la această desbatere
at mai vărtos, că reclamaţi-
alterioare nu vor fi luate in
derare.

Bonta, la 11 Aprilie 1930.

edintele
on. Int.: Medicul oraşului:
Sci. Dr. Cosma.

Hirdetmény

zhirré tétetik, hogy 1930. áp-
snó 15-én délelőtt 10 órakor
yzini tárgyalás fog tartatni,
ranich ucca 21 sz. alatt az
Sándor tulajdonát képező
es és mézáros üzlet felállításá-
szükséges engedély ügyében.
Élekeltek ezuton hivatnak fel,
g a tárgyaláson annál is inkább
enek meg, mert utólagos fel-
álások nem fognak figyelembe
teni.

TARAKANOVA

(Trón és szerelem)

Tarakanova hercegnő

Értesítés

Tztelettel értesitem a. é. vevői-
etés rendelőimet, hogy műhelye-
Villám-ucca 5 szám alól Boc-
ucca 39 szám alá helyeztem át.
továbbra is olcsón és pontosan
estek. Minden e szakmábavágó
ukat ugyszintén javításokat is

Csosz Béla Adarionó

Gróf Tisza

geszti birtokán a rizster- melési kísérletek fénye- sen beváltak

Budapestről jelentik: A mező-
gazdasági körökben igen érdekes
és nagyszabásu új tervekről beszél-
nek, amely állilólág már a legkö-
zelebbi jövőben valóságos új kor-
szakot jelentenének a magyar
agrargazdálkodásban. Biharmegyé-
ben a geszti Tisza-birtokon indult
meg nemrég nagyszabásu rizster-
melés, 150 holdon termeltek rizst,
amelyet hántolatlanul 40 pengőért
lehetett értékesíteni,

A szakértők megállapították, hogy
különösen a szikes területek, ame-
lyeket termőkké tettek, alkalmasak
a rizstermelésre, Holdanként 20—24
mázsa volt a geszti eredmény. A
rizs 105 nap alatt beérik a mi al-
földi klímánkon és ebből indultak
ki mezőgazdasági szakembereink,
amikor foglalkozni kezdtek azzal a

gondolattal, hogy sokkal nagyobb
területen kezdjék meg a rizster-
melést.

Tárgyalások kezdődtek és a kor-
mány részéről megfelelően irányi-
tották ezeket a tanácskozásokat,
amelyeknek célja az volt, hogy a
Hortobágyon, ahol 50.000 hold
föld áll rendelkezésre, nagyrészt
szikes talaj, nagyarányu rizsterme-
lésre rendezkedjenek be.

Az öntöző berendezkedések leg-
nagyobb részben már megvannak
ugyhogy a hortobágyi rizstelepek
létesítése előtt különösebb akadá-
lyok most már nincsenek. A horto-
bágyi rizsmezők létesítését különö-
sen erősen forszírozza a földmivelés-
ügyi minisztérium, amelyerre vo-
natkozóan közvetlenül is tárgyal az
érdekeltekkel.

Még nem perfektuálódott a romániai telefon bérbeadása

Bukarestből jelentik: Gafencu
közlekedésügyi alminiszter kijelen-
tette az újságíróknak, hogy a kor-
mány semmilyen döntést nem ho-
zott a telefon koncesszió kérdésé-
ben. mert egyelőre csak tanulmá-
nyozzák a beérkezett ajánlatokat.

A táviró koncessziójáról egyál-
talan nincsen szó, mert az ajánlatok
csak a telefonról szólnak. A kon-
cesszió egyébként nem érinti az

állam-monopoljogát és a katonaság
külön vonalai megmaradnának.

Ugyanigy a belügyminisztérium
az állambiztonsági hivatal és a
CPR. továbbra is saját vonalakkal
rendelkeznének. A miniszter hang-
súlyozta, hogy nem felel meg egyes
lapoknak az az állítása, hogy
budapesti cégekkel összeköttetésben
álló konzorcium tette volna az
ajánlatot.

ASTRA-MOZGO Szombat este 9-kor
vasárnap 6 és 9

Tarakanova hercegnő

(Trón és szerelem)

Orosztárgyu dráma 10 felvonásban. — Főszerepben:
Olaf Fyord, — Edith Jehanne, — Rudolf Klein Rogge

Csütörtök: 17 évesek

Bukarest új rendőrfőnöke

Bukarestből jelentik: Nicoleanu
tábornokot, bukaresti rendőrprefek-
tust tudvalevőleg a napokban a
csendőrség országos főfelügyelőjé-

felhivatalos közlemény adta hírül,
hogy a tábornok új állása mellett
továbbra is vezeti a bukaresti
rendőrség ügyeit. A bukaresti la-

Nicoleanu tábornok mégis megváltik
a bukaresti rendőrkveszturától és
az új bukaresti rendőrfőnök Radescu
tábornok lesz, akinek kinevezése
rövidesen megtörténik. Radescu
tábornok hosszú időn át Mária
özvegy királyné hadssége volt.

IVETTE

selymek, sötét és világos szí-
nekben és új mintákban óriási
választékban érkeztek

Mautner és Farkas céghez

Oláh Imre

ismert váradi zongorahangoló jön.
Előjegyzéseket elfogad a Székely
papírúlet. Toldi-tér 13.

TARAKANOVA hercegnő (Trón és szerelem)

Radióműsor

Péntek, április 11

Bukarest

- 5 Könnyű és román zene
- 6 Felolvasás
- 7 Rádióegyetem
- 8 Román zene
- 9 Szimfónikus hangverseny
- 10:40 Beszélőújság

Budapest

- 3:30 Hírek
- 5 Novellák
- 5:45 Időjárás, hírek
- 6 Gramofónhangverseny
- 7 Előadás
- 7:35 Komlóssy Emma magyar nő-
tákat énekel Kurina Simi és
cigányzenekarának kíséretével
- 8:30 A M. kir. Operaház előadá-
sának közvetítése. „Faust.”
Dalmü 5 felvonásban.
- 11:30 Időjárás, hírek, majd Magyar
Imre és cigányzenekarának
hangversenye

Szombat, április 12

Bukarest

- 5 Könnyű és román zene
- 6 Felolvasás
- 7 Rádióegyetem
- 8 Román zene gramofónon
- 9 A Rigoletto előadása gramo-
fónon

Budapest

- 10:15 Hangverseny
- 10:30 Hírek
- 10:45 Hangverseny folytatása
- 1:00 Déli harangszó
- 1:05 Szalonzenekari hangverseny
- 1:25 Hírek
- 1:35 A hangverseny folytatása
- 3:30 Hírek
- 5 Előadás
- 5:45 Időjárás, hírek
- 6 Előadás
- 7:30 Mit üzen a rádió?
- 8:30 Vigjáték-előadás a Studióban.
„Az első feleség”. Vigjáték
három felvonásban.
- 10:20 Bura Károly és cigányzene-
karának hangversenye
- 11:15 Időjárás, hírek, majd a ci-
gányzenekar hangy. folyt.

Regény

Megfizetek!

Írta: ORCZY EMMA BÁRÓNO

Angolból fordította

DOBOSI PÉCSI MÁRIA 19

ELSŐ FEJEZET.

1793. Páris.

— Utjára! Ne mondja! Ho! Ho! Ho! — nevetett az éltés asszony és kacskaringós káromkodással társnői felé fordult. — Nem tudtátok, ugy-e, polgártársnők, hogy ez az ucca arisztók finom lábacskája alá való.

— Nincs időm, sietek. Engedjen, kérem, — parancsolta a fiatal leány, toppantva lábával.

Hisz ott volt előtte az ucca egész szélessége, mehetett volna, ha akar, bátran tovább. Tiszta örült-ségnek látszott, hogy magányos fiatal leány letére szembeszáll pálinkától és vérszagtól részeg némberek hadával, mely most van hazatérőben a guillotine véres látványosságai után.

S megis, úgy látszott, szántszándékkal cselekszik. Mintha, türelme fogytán, büszke arisztokratikus vére fellázadt volna a rongyos, bűzös tömeg láttára, mely körülvette őt.

Ittas, félrészeg, lármás, csupasz naplopók mintegy varázsszóra tűntek elő mindenhol.

— Micsoda kényes kisasszonyka! Begyes arisztó! — kiáltották tette-tett csodálkozással, a fiatal leány arcához tolva borostás képüket, ruháját tapogatva, rálehelve pálinkabűzös leheletüket.

Ösztönszerűen visszaborzadt a pár lépést tett a balján lévő ház felé. Diszes tölgyfakapuja volt e háznak, csinos tetővel, melyről vasból kovácsolt lámpa lógott alá s a kövezettől a tömör ajtóhoz néhány kölépcső vezetett.

Ezen a lepcsőkön talált menekedket. Büszkén, megvetően szállt szembe a tömeggel, melynek haragját maga hívta ki.

— Hallja-e! Margot polgártárnó! Az a szürke ruha épp jó volna magának — kiáltotta egy veres-sapkás, rosszképű suhanc.

— Hát még az a csipke! Az lesz csak szép gallér az arisztó nyakán, mikor Samson polgártárs felmutatja a fejét, hogy jobban lás-suk! — mondta egy másik és gúnyos előkelőséggel ujjá közé csip-pentette a fiatal leány szoknyaszegélyét, mutatva a csipkeszegélyű alsószoknyát.

Káromkodás és röhögés egész sortüze követte ezt a trefát.

— Ilyen finom csipkét kár elre-jteni — mondta egy idősebb némb-ber. — Hinné-e, madame, hogy mezitláb vagyok a szoknyám alatt.

— És piszkos is, fogadni mer-nék, — röhögött egy másik. — A szappannak nagy ára van Páris-ban.

(Folyt. köv.)

Húsvéti ünnepekre

mélyen leszállított árak, 10 százalékos áren-gedmény nagy választék **bőröndökben, re-tikülökben és akasztáskákban.**

Nagyvárad Bőröndáru és Táskaáru városi lerakata

Oradea Regele Ferdinand No 1.
GYAR CUZA VODA 18.

MEGKEZDŐDÖTT A NAGY
HUSVÉTI OLCSÓ VÁSÁR!

SZÉKELY könyv és papíruzetében.
Piața Unirii (Toldi-tér) 13.

Szépirodalmi könyvek
Husvéri képeslapok
Levélpapírok

Irodai szerek
Üzleti könyvek
Írógépek

HUSVÉTI KÉPESLAPOK nagyválasz-
tékban olcsón kaphatók.

Kérjük kirakatunk megtekintését!

Óriási melege van kilátás Májusra!

De ne essünk kétségbe, mert Piacsek hentes ellensúlyozza:

hideg májasával

és habkönnyű

hideg felvágójával

Friss virsli állandóan kapható!

Eladó

1 drb MÁV golyóscsapágyas, acélkeretes 8-as cséplőgép, hozzá 10 légkörös MÁV locomobil szijazat, mérleg összes tartozékaival együtt. Ezen gép üzembiztonságánál fogva is előnyösebb, mint a nyersolaj vagy benzinnel hajtott motorokké, miután ezeknek fűtőanyaga és maguk a gépek is és ezeknek alkat részei és javításai állandó emelkedés alatt állanak. Érdeklődni lehet:

WESSELY EMIL-nél

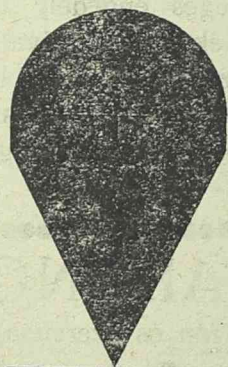
Figyelem!

Minden nemű
irodai nyomtat-
ványok, levél-
papírok, memo-
randumok, bori-
ték, névjegyek
a leg jobb kivitel-
ben a legjutá-
nyosabban pon-
tosan készülnek

az,

„AZ ÚJSÁG”

újjonnan felsze-
relt modern
nyomdajában!

Lakodalmi meghívók
és gyászjelentések egy
órán belül készülnek!